

Офіційно опубліковано
20.03.2026

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

17 березня 2026 року

Київ

№ 27

Про затвердження Змін до Положення про
здійснення Національним банком України
безвиїзного банківського нагляду

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 66, 67 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою вдосконалення підходів до здійснення нагляду за діяльністю банків Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про здійснення Національним банком України безвиїзного банківського нагляду, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 06 грудня 2018 року № 135 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту інтегрованого нагляду за банками (Андрій Котюжинський) після офіційного опублікування довести до відома банків інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Постанова набирає чинності з 01 травня 2026 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 24

Зміни
до Положення про здійснення Національним банком України
безвиїзного банківського нагляду

1. У розділі I:

1) пункт 2 викласти в такій редакції:

“2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

1) безвиїзний нагляд – форма здійснення Національним банком банківського нагляду за дотриманням банками, банківськими групами або іншими особами, які можуть бути об’єктами нагляду Національного банку відповідно до Закону про банки, банківського законодавства, законодавства, що регулює діяльність на платіжному ринку (крім законодавства, передбаченого частиною другою статті 82 Закону України “Про платіжні послуги”) (далі – законодавство, що регулює діяльність на платіжному ринку), установлених пруденційних нормативів з метою сприяння стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників і кредиторів банків;

2) вимога – документ Національного банку, що направляється банку, якщо є потреба спонукати банк до вжиття заходів, спрямованих на зменшення впливу ризиків на його діяльність;

3) встановлення обмежень щодо діяльності банку – вид адміністративного регулювання діяльності банків, який Національний банк застосовує до банку в разі погіршення фінансового стану банку, що становить загрозу для його вкладників та інших кредиторів;

4) керівник підрозділу банківського нагляду – керівник структурного підрозділу Національного банку, до функцій якого належить здійснення безвиїзного банківського нагляду (далі – підрозділ банківського нагляду);

5) куратор поглибленого аналізу – посадова особа Національного банку, визначена членом Правління Національного банку, який здійснює загальне керівництво та контролює діяльність підрозділу банківського нагляду;

6) поглиблений аналіз – здійснення контрольного (перевірочного) отримання банківської послуги/фінансової платіжної послуги шляхом імітації

реальної взаємодії клієнта з банком/відокремленим підрозділом банку, включаючи укладення договору на отримання послуг або проведення платіжної операції у готівковій чи безготівковій формі, з метою підтвердження дотримання/порушення банком установлених законодавчих та регуляторних вимог щодо надання банківських послуг/фінансових платіжних послуг;

7) уповноважена посадова особа Національного банку – член Правління Національного банку, який здійснює загальне керівництво та контролює діяльність підрозділу банківського нагляду відповідно до розподілу функціональних обов'язків між Головою Національного банку, його першим заступником та заступниками Голови Національного банку.

Термін “професійне судження” уживається в цьому Положенні у значенні, наведеному в Законі про банки.

Термін “продукт/сервіс” (далі – продукт) уживається в цьому Положенні у значенні, наведеному в Положенні про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 11 червня 2018 року № 64 (зі змінами) (далі – Положення № 64).

Інші терміни, що використовуються в цьому Положенні, уживаються у значеннях, наведених у Законі про банки, інших законах України, нормативно-правових актах Національного банку.”;

2) у підпункті 1 пункту 3:

абзац другий після слова “здійснення” доповнити словами “з урахуванням ризик-орієнтованого підходу”;

абзац п'ятий після слова “забезпечення” доповнити словами “з урахуванням ризик-орієнтованого підходу”;

підпункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“надання рекомендацій щодо діяльності банку;”.

2. У розділі II:

1) підпункт 2 пункту 6 викласти в такій редакції:

“2) контролю за виконанням банком вимог та/або рішень Національного банку щодо діяльності банку, дотриманням обмежень щодо діяльності банку, установлених Національним банком;”;

2) у пункті 10 слова “недотримання вимог щодо діяльності банку, установлених Національним банком, або” замінити словами та цифрами “порушення (невиконання, неналежне виконання) вимог та/або рішень Національного банку, прийнятих відповідно до статей 66 і 67 Закону про банки, або виявлення ознак”;

3) пункт 11¹ викласти в такій редакції:

“11¹. Результати проведеного безвізного нагляду в разі виявлення в діяльності банку/відповідальної особи банківської групи/учасника банківської групи фактів порушень вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку, порушення (невиконання, неналежне виконання) вимог та/або рішень Національного банку, прийнятих відповідно до статей 66 і 67 Закону про банки, або виявлення ознак здійснення ризикової діяльності, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, оформляються у формі довідки про виявлені порушення/ознаки здійснення ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (далі – довідка), згідно з розділом VI цього Положення.”.

3. У розділі IV:

1) у пункті 45³:

підпункти 4, 8 викласти в такій редакції:

“4) прийняття рішення про вчинення банком значного правочину (крім рішень щодо здійснення операцій з облігаціями внутрішньої державної позики, депозитними сертифікатами Національного банку);”;

“8) затвердження внутрішньобанківських документів з питань управління ризиками (включаючи внесення змін до таких документів), перелік яких визначено в додатку 2 до Положення № 64;”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“13) прийняття рішення щодо нового продукту, що суттєво впливає на діяльність банку.”;

2) розділ доповнити двома новими пунктами такого змісту:

“45⁶. Банк надсилає Національному банку протоколи зборів учасників/засідань колегіальних органів банку щодо впровадження нового продукту разом із документами банку, що надавалися для ухвалення рішення щодо нового продукту, передбачені в пункті 84 глави 11 розділу I Положення № 64.

45⁷. Суттєвий вплив на діяльність банку нового продукту оцінюється на підставі відповідності хоча б одному з таких критеріїв:

1) зміна/запланована зміна організаційної структури банку, що пов'язана з впровадженням нового продукту;

2) заплановане збільшення штатної чисельності працівників підрозділу банку, який буде залучений до реалізації нового продукту, на 25 і більше відсотків від поточної штатної чисельності працівників такого підрозділу банку;

3) зміна внутрішньобанківських документів, що пов'язані з упровадженням нового продукту, у частині визначення загальних вимог щодо порядку надання банківських або фінансових послуг, порядку прийняття рішень;

4) зміна/створення нових каналів продажу продукту, включаючи впровадження технологій дистанційного банківського обслуговування, що дають змогу отримувати послуги через мережу Інтернет (онлайн-банкінг), платіжний додаток, платіжний застосунок, платіжний термінал, передплачений платіжний інструмент, програмно-технічні комплекси самообслуговування;

5) зміна/розширення території покриття (пропозиція продукту);

6) придбання/розроблення банком програмного забезпечення, яке є необхідним для впровадження/супроводження/реалізації нового продукту;

7) залучення третіх сторін, участь яких є необхідною для забезпечення впровадження або супроводження нового продукту, включаючи технологічного оператора, надавачів аутсорсингових послуг, комерційних агентів, розробника програмного забезпечення;

8) очікувана зміна профілю ризику банку внаслідок упровадження нового продукту;

9) очікуване зростання на 10 і більше відсотків за рік операційного доходу/процентних витрат/процентних доходів/комісійних доходів/портфеля зобов'язань/портфеля активів/портфеля кредитів за відповідною бізнес-лінією, у межах якої заплановано впровадження нового продукту.”

4. У розділі VI:

1) пункт 67 викласти в такій редакції:

“67. Національний банк надсилає банку довідку із супровідним листом з урахуванням вимог до надсилання документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, установлених Правилами зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 14 липня 2006 року № 267, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 03 серпня 2006 року за № 935/12809 (зі змінами) (далі – Правила № 267). Національний банк у листі

повідомляє банк про початок адміністративного провадження згідно з вимогами Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами) (далі – Положення № 346).”;

2) у підпункті 2 пункту 71 слово “неотримання” замінити словами “отримання/неотримання”;

3) у пункті 74:

пункт доповнити словами та цифрами “протягом 45 днів із дня надходження заяви до Національного банку”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Уповноважена посадова особа Національного банку має право продовжити строк розгляду заяви банку в разі подання банком великих за обсягом додаткових документів/додаткової інформації, необхідних/необхідної для прийняття обґрунтованого рішення.”;

4) пункт 75 викласти в такій редакції:

“75. Національний банк надсилає банку рішення про перегляд професійного судження, викладеного в довідці, або про відмову в задоволенні заяви банку в перегляді професійного судження, викладеного в довідці, протягом п’яти робочих днів із дня його прийняття з урахуванням вимог до надсилання документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, установлених Правилами № 267.”.

5. Положення доповнити двома новими розділами такого змісту:

“VII. Порядок встановлення вимог щодо діяльності банку

80. Національний банк за результатами оцінки банку, проведеної під час безвійзного банківського нагляду в порядку та спосіб, визначені Національним банком, з урахуванням оцінки фінансового стану та бізнес-моделі банку, ризиків, притаманних його діяльності, якості корпоративного управління, системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками, та визначення потреби щодо вжиття банком заходів, спрямованих на зменшення впливу ризиків на його діяльність, має право вимагати від банку вжиття відповідних заходів шляхом направлення до нього листа з вимогою щодо:

1) поліпшення фінансового стану банку;

2) підтримання на достатньому рівні капіталу та ліквідності для покриття всіх суттєвих ризиків, притаманних його діяльності, включаючи перегляд

сукупного ризик-апетиту банку та/або рівня ризик-апетиту щодо кожного з ризиків, та/або обмеження окремих продуктів, що збільшують рівень ризиків банку;

3) підвищення якості корпоративного управління, системи внутрішнього контролю, системи управління ризиками для уникнення небажаних наслідків щодо ефективності їх функціонування, включаючи усунення недоліків у діяльності банку, які безпосередньо ще не вплинули на його фінансовий стан, але в майбутньому можуть призвести до його погіршення та загрози інтересам вкладників і кредиторів банку;

4) перегляду політики винагород у банку.

81. Лист з вимогою підписується уповноваженою посадовою особою Національного банку та надсилається банку з урахуванням вимог до надсилання документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, установлених Правилами № 267.

82. У вимозі зазначаються:

1) підстави, що зумовили потребу її направлення;

2) факти, які свідчать про недоліки в діяльності банку, що потребують усунення;

3) вимоги щодо діяльності банку;

4) строк виконання вимог Національного банку;

5) строк подання банком до Національного банку плану заходів щодо виконання вимог Національного банку, усунення виявлених недоліків у діяльності банку.

83. План заходів банку має бути затверджений відповідним уповноваженим органом банку та визначати необхідні заходи щодо виконання вимог Національного банку в установленій Національним банком строк, усунення виявлених недоліків у діяльності банку, а також відповідальних за виконання плану заходів осіб банку.

84. Національний банк за результатами розгляду плану заходів банку має право надіслати банку листа за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку/керівника підрозділу банківського нагляду з

обґрунтованими зауваженнями щодо змісту плану заходів та повідомити про потребу доопрацювання плану заходів у визначений строк, але не більше ніж через 10 робочих днів із дня отримання банком листа.

VIII. Порядок встановлення обмежень щодо діяльності банку

85. Національний банк на підставі статей 66, 67 Закону про банки має право встановити обмеження щодо діяльності банку в разі погіршення фінансового стану банку, що становить загрозу для його вкладників та інших кредиторів, про що може свідчити наявність у діяльності банку хоча б однієї з таких ознак (далі – ознаки погіршення фінансового стану):

1) негативна динаміка абсолютних і відносних показників, розрахованих за даними поточної статистичної звітності банку, щодо:

якості та ризиковості активів;

рівня достатності капіталу банку;

стану ліквідності;

стану прибутковості (операційної ефективності, операційної прибутковості, загальної чистої прибутковості банку);

2) зростання рівня кредитного ризику, процентного ризику банківської книги, ринкового ризику, операційного ризику, притаманних діяльності банку;

3) результати банківського нагляду дають підстави для висновку, що якість корпоративного управління, ефективність системи внутрішнього контролю/системи управління ризиками банку є неналежними, що призводить до суттєвого зростання ризиків/погіршення якості активів/зменшення прибутковості/погіршення ліквідності банку;

4) результати банківського нагляду за певний період дають підстави для висновку, що запроваджений банком новий продукт спричиняє суттєве зростання ризиків/погіршення якості активів/зменшення прибутковості/погіршення ліквідності банку.

86. Рішення про обмеження щодо діяльності банку/дострокову відміну обмежень щодо діяльності банку/унесення змін до раніше прийнятого рішення про обмеження щодо діяльності банку/відмову в задоволенні заяви банку про внесення змін до раніше прийнятого рішення про обмеження щодо діяльності банку/відмову в задоволенні заяви банку про дострокову відміну обмежень щодо діяльності банку приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

87. Процедурні рішення, що приймаються до початку безпосереднього розгляду Правлінням Національного банку/Комітетом з питань нагляду питання про вирішення адміністративної справи, приймає уповноважена посадова особа Національного банку/керівник підрозділу банківського нагляду.

88. Обсяг (перелік) та строк дії обмежень щодо діяльності банку визначаються Національним банком у рішенні про обмеження щодо діяльності банку.

89. Національний банк у разі виявлення в діяльності банку події/факту/обставин, що становить/становлять безпосередню загрозу для інтересів його вкладників/інших кредиторів унаслідок погіршення фінансового стану банку, приймає рішення про обмеження щодо діяльності такого банку негайно, без заслуховування банку.

Про потребу вжити негайних заходів для запобігання негативним наслідкам діяльності банку для інтересів його вкладників та інших кредиторів свідчить наявність хоча б одного з таких факторів:

1) виявлення Національним банком ризиків у діяльності банку, реалізація яких у найближчій перспективі спричинить суттєве зменшення доходів банку та/або неспроможність банку виконати зобов'язання перед своїми вкладниками чи іншими кредиторами;

2) значне збільшення залучених коштів від фізичних осіб, юридичних осіб (крім пов'язаних із банком осіб) за одночасного збільшення розміру проблемних активів банку;

3) наявність значної кількості звернень клієнтів банку до Національного банку про невиконання/неналежне виконання банком (на думку клієнта банку) істотних умов договорів, укладених між банком та такими клієнтами.

Національний банк у повідомленні про початок адміністративного провадження, визначеному в пункті 94 розділу VIII цього Положення, зазначає про обставини, що є підставою для прийняття рішення негайно.

90. Національний банк має право прийняти рішення про внесення змін до рішення про обмеження щодо діяльності банку, якщо є хоча б одна з таких обставин:

1) унесено зміни до законодавства України, що впливають на можливість дотримання банком установлених Національним банком обмежень;

2) додатково виявлено ознаки погіршення фінансового стану банку, що становить загрозу для його вкладників та інших кредиторів.

91. Банк має право подати заяву (у письмовій формі) про внесення до раніше прийнятого Національним банком рішення про обмеження щодо діяльності банку змін стосовно зменшення обсягу (переліку) встановлених обмежень або про дострокову відміну обмежень щодо діяльності банку (далі – заява).

Банк разом із заявою подає документи, що підтверджують поліпшення фінансового стану банку.

92. Днем початку адміністративного провадження за ініціативою Національного банку є день складення (дата реєстрації) листа/доповідної записки, у якому/якій зафіксовано обставини (ознаки погіршення фінансового стану), що можуть бути підставою для встановлення Національним банком обмежень щодо діяльності банку.

Днем початку адміністративного провадження за ініціативою банку є день отримання Національним банком заяви згідно з пунктом 91 розділу VIII цього Положення.

93. Перебіг строку в адміністративному провадженні починається з наступного дня після настання події, з якою пов'язано його початок.

94. Національний банк повідомляє банк про початок адміністративного провадження невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня, а за наявності обґрунтованих причин – не пізніше трьох робочих днів після його початку шляхом надсилання листа з урахуванням вимог до надсилання документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, установлених Правилами № 267.

У листі зазначаються права та обов'язки учасника адміністративного провадження, включаючи порядок ознайомлення з матеріалами адміністративної справи, а також способи подання ним своїх пояснень і зауважень у справі та строк, протягом якого учасник адміністративного провадження має право їх подати.

95. Лист Національного банку, у якому зафіксовано обставини (ознаки погіршення фінансового стану), що можуть бути підставою для встановлення Національним банком обмежень щодо діяльності банку, може містити повідомлення про початок адміністративного провадження.

96. Банк не пізніше сьомого робочого дня з дня отримання листа Національного банку з повідомленням про початок адміністративного провадження, розпочатого за ініціативою Національного банку, зобов'язаний

надіслати Національному банку лист в електронній формі про ознайомлення з інформацією щодо зафіксованих обставин (ознак погіршення фінансового стану), що можуть бути підставою для встановлення Національним банком обмежень щодо діяльності банку, за підписом керівника банку (особи, яка виконує його обов'язки). Банк має право в такому листі надати Національному банку пояснення/зауваження/обґрунтовані заперечення щодо обставин, а також надати необхідні документи або їх копії (електронні копії).

97. Лист із повідомленням про початок адміністративного провадження вважається таким, що доведений до відома банку, у разі настання хоча б однієї з таких подій:

1) неотримання банком із незалежних від Національного банку причин листа протягом семи робочих днів із дня надсилання листа відповідно до пункту 94 розділу VIII цього Положення;

2) отримання/неотримання від банку в порядку та у строки, установлені в пункті 96 розділу VIII цього Положення, листа з інформацією про ознайомлення з інформацією щодо зафіксованих обставин (ознак погіршення фінансового стану), що можуть бути підставою для встановлення Національним банком обмежень щодо діяльності банку.

98. Банк має право протягом 15 робочих днів із дня отримання листа Національного банку, у якому зафіксовано обставини (ознаки погіршення фінансового стану), що можуть бути підставою для встановлення Національним банком обмежень щодо діяльності банку, та в якому викладено професійне судження, звернутися в письмовій формі до Національного банку з ініціюванням перегляду такого документа в порядку, визначеному в пунктах 73–75 розділу VI цього Положення.

99. Національний банк залишає заяву банку без руху, якщо заяву подано з порушенням вимог пункту 91 розділу VIII цього Положення.

100. Національний банк надсилає банку лист про залишення заяви без руху протягом трьох робочих днів із дня отримання такої заяви. Національний банк у листі про залишення заяви без руху зазначає:

- 1) виявлені недоліки з посиланням на порушені вимоги цього Положення;
- 2) спосіб і строк усунення виявлених недоліків;

3) способи, порядок і строк оскарження рішення про залишення заяви без руху.

101. Національний банк має право продовжити строк усунення виявлених недоліків згідно з підпунктом 2 пункту 100 розділу VIII цього Положення у разі подання банком обґрунтованого клопотання.

102. Національний банк у разі неподання банком у визначений строк доопрацьованих та/або додаткових документів/додаткової інформації або заяви про зупинення адміністративного провадження приймає рішення за результатом розгляду наявних/наявної у Національного банку документів/інформації.

103. Рішення про дострокову відміну обмежень щодо діяльності банку/унесення змін до раніше прийнятого рішення про обмеження щодо діяльності банку/відмову в задоволенні заяви банку про внесення змін до раніше прийнятого рішення про обмеження щодо діяльності банку/відмову в задоволенні заяви банку про дострокову відміну обмежень щодо діяльності банку приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду протягом 30 календарних днів із дня отримання заяви банку.

104. Національний банк має право продовжити строк прийняття рішення, визначеного в пункті 103 розділу VIII цього Положення, але не більше ніж на 15 календарних днів у разі потреби в перевірці достовірності поданих документів/наданої інформації та/або отриманні додаткових документів/додаткової інформації, необхідних/необхідної для прийняття такого рішення.

Національний банк повідомляє банк про продовження строку прийняття рішення в листі з наведенням обґрунтування щодо такого продовження не менше ніж за три робочих дні до завершення граничного строку для його прийняття, визначеного в пункті 103 розділу VIII цього Положення.

105. Національний банк приймає рішення про відмову в задоволенні заяви банку про внесення змін до раніше прийнятого рішення про обмеження щодо діяльності банку/відмову в задоволенні заяви банку про дострокову відміну обмежень щодо діяльності банку, якщо подані банком документи не підтверджують поліпшення фінансового стану банку та дотримання банком установлених обмежень.

106. Національний банк має право під час адміністративного провадження зупинити адміністративне провадження для перевірки достовірності поданих/наданої банком документів/інформації та/або отримання документів/інформації від банку, якщо відсутність такої перевірки та/або

таких/такої документів/інформації перешкоджає об'єктивному вирішенню справи.

Національний банк повідомляє банк про зупинення адміністративного провадження в листі з наведенням обґрунтування.

Перебіг строку адміністративного провадження відновлюється з дня припинення обставини, що спричинила зупинення адміністративного провадження.

107. Рішення Національного банку (про обмеження щодо діяльності банку/унесення змін до раніше прийнятого рішення про обмеження щодо діяльності банку/відмову в задоволенні заяви банку про внесення змін до раніше прийнятого рішення про обмеження щодо діяльності банку/відмову в задоволенні заяви банку про дострокову відміну обмежень щодо діяльності банку) за результатами розгляду адміністративної справи, яке є адміністративним актом, повинно містити:

1) дату подання заяви та її стислий зміст (у разі прийняття акта за заявою банку);

2) фактичні обставини справи;

3) зміст документів і відомості, ураховані під час розгляду справи;

4) посилання на докази або інші матеріали справи, на яких ґрунтуються висновки;

5) оцінку обставин, виявлених Національним банком, і зазначення висновків, зроблених на підставі такої оцінки виявлених обставин;

6) інформацію про право банку оскаржити таке рішення;

7) інформацію про спосіб, порядок і строк оскарження рішення, включаючи інформацію про вид суду, до якого банк може подати позов;

8) інформацію про те, що оскарження рішення в судовому порядку не зупиняє його виконання, із зазначенням правових підстав для цього.

108. Національний банк надсилає банку рішення, визначені в пункті 86 розділу VIII цього Положення, згідно з вимогами до надсилання документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, установленими Правилами № 267.

109. Адміністративне провадження завершується в день прийняття Національним банком рішення у справі.

110. Банк зобов'язаний надати Національному банку не пізніше ніж за 30 днів до дня закінчення строку (настання терміну), на який (до якого) встановлено обмеження щодо діяльності банку:

1) звіт, що містить перелік ужитих банком заходів щодо усунення банком обставин (фактів), що стали підставою для прийняття Національним банком рішення, та інформацію про стан виконання рішення;

2) належним чином засвідчені банком копії відповідних документів, що підтверджують усунення банком ознак погіршення фінансового стану, що стали підставою для прийняття Національним банком рішення (за потреби).

111. Банк має право розпочати здійснення діяльності, яку було обмежено, наступного робочого дня після закінчення зазначеного в рішенні Національного банку строку (настання терміну), на який (до якого) встановлено обмеження щодо діяльності банку.

112. Національний банк, якщо банк не забезпечив виконання рішення про обмеження щодо діяльності банку в установлений строк або не дотримав умов установлених обмежень, розглядає питання про застосування до банку заходу впливу згідно з Положенням № 346.”.